

Lovens saklige og geografiske virkeområde

DR1010 Personvern i offentlig forvaltning

Vår 2013

Mona Naomi Lintvedt

monali@mac.com

Tilstand og trender for personvernet

- **Sosiale medier:** Mange over 60 år bruker Facebook. De leser brukervilkårene – men gjør ikke endringer i personverninnstillingene. Hos ungdommen er det motsatt.
- **Undervegs:** Folk tror politiet overvåker langt mer enn de gjør. Få vet at opplysningene fra bompengepasseringen lagres i ti år.
- **Arbeidsliv:** 40 prosent kameraovervåkes i eller utenfor sitt arbeidssted – i snitt. Men blant dem med grunnskole som høyeste utdanning er tallet 77 prosent.
- **Droner:** Befolkningen har en positiv holdning til bruk av droner i politi og redningsetatene (over 90 prosent positive). Det er imidlertid en negativ holdning til bruk av droner i bransjer som eiendomsmegling (der det brukes mest i dag) og media.
- **Helse:** 11 prosent av de som bruker helserelaterte applikasjoner deler informasjonen med helsepersonell. Men hele 40 prosent sier at de kan tenke seg å gjøre det.

[Rapport 2013 Datatilsynet og Teknologirådet](#)

Dagens tema

- Lovens geografiske virkeområde
  - Hvor gjelder loven?
- Lovens saklige virkeområde
  - For hvilke typer behandlinger?
  - Unntak
- Forholdet til ytringsfrihet

Repetisjon : Personopplysning

All info som kan knyttes til en enkeltperson

Geografisk virkeområde (pol § 4)

- Loven gjelder for behandlingsansvarlige som er etablert i Norge
- For å være etablert må det ”faktisk utøves en virksomhet på norsk territorium innenfor en fast struktur”
- Hva betyr ”etablert”?:
  - Utøvelse av aktivitet
  - Gjennom fast organisatorisk infrastruktur
  - Over ubestemt tidsrom

Geografisk virkeområde (pol § 4)

- Loven gjelder ikke for behandlingsansvarlige som er etablert i andre EØS-land
  - Reguleres av eget lands lov
- Loven gjelder også for behandlingsansvarlige som er etablert i stater *utenfor* EØS-området dersom den behandlingsansvarlige benytter hjelpemidler i Norge
- Avgjørende er hvor behandlingsansvarlig er etablert, *ikke* hvor behandlingen skjer

Saklig virkeområde (pol § 3)

Hovedregel

Loven gjelder for

- a) behandling av personopplysninger som helt eller delvis skjer med elektroniske hjelpemidler, og
- b) annen behandling av personopplysninger når disse inngår eller skal inngå i et personregister
- c) alle former for kameraovervåking, slik dette er definert i § 36 første ledd.

Saklig virkeområde (pol § 3)

Unntak

- Loven gjelder ikke behandling av personopplysninger som den enkelte foretar for rent personlige eller andre private formål
- Det er formålet med behandlingen som avgjør om er personlig/privat

Andre unntak

- Personopplysningsforskriften § 1-3:
Personopplysningsloven gjelder ikke for saker som behandles eller avgjøres i medhold av rettspleielovene (domstolloven, straffeprosessloven, tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven mv.)

EU-domstolen:Lindqvist-dommen

”Konfirmantleder-dommen”

- Frivillig konfirmantleder opprettet nettside med informasjon om medarbeidere, blant annet om sykdom
- Ikke informert eller innhentet samtykke
- Falt utenfor privat bruk da behandlingen besto i offentliggjørelse på Internett for at informasjonen skulle bli tilgjengelig for et ubestemt antall personer
- ✓ <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=en&num=79968893C19010101&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

Forholdet til ytringsfrihet (pol § 7)

Viktig unntak

- For behandling av personopplysninger utelukkende for kunstneriske, litterære eller journalistiske formål gjelder bare bestemmelsene i §§ 13-15, §§ 36-41, jf. kapittel VIII
  - ✓ Dvs bestemmelsene om informasjonssikkerhet og kameraovervåking

Forholdet til ytringsfrihet (pol § 7)

- Personvern og ytringsfrihet er begge menneskerettigheter beskyttet etter EMK
- EMK art 10 *Freedom of expression*
“1. Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. [...]

Forholdet til ytringsfrihet

Hensikten

- Unntaket skal balansere hensynet til personvern mot hensynet til ytringsfrihet
- Dvs at i stor grad er ytringer som inneholder personopplysninger unntatt fra loven
- ”journalistisk formål”
  - ✓ ikke begrenset til profesjonelle journalister
  - ✓ enhver behandling med utelukkende journalistiske formål
  - ✓ en opinionsdannende ytring er i seg selv verken tilstrekkelig eller nødvendig betingelse

For eksempel ...

To saker, to tider

To mistenkelige personer

- Drap 1926, bok, film 1950
- Forbudt av hensyn til personvernet til 1998/2007
- http://www.personvern.uio.no/vpn/avgjorelser/kommentarer/to_mistenkelige_personer.pdf

Nokas

- Film basert på ranet (2010)
- Ingen diskusjon om personvern
- <http://nrkp3.no/filmpolitiet/2010/09/nokas/>
- <http://nrk.no/kultur-og-underholdning/1.7317799>

Kunst og personvern

Kunstnere en fredet rase?

Ingunn Økland - Anmelder og kommentator i Aftenposten

KOMMENTAR

I dag starter rettssaken mot Claus Beck-Nielsen. Det står om kunstneres rett til å misbruke andre mennesker i ly av ytringsfriheten.

- Forfatteren går fri

- Forfattere blir ikke dømt for utleverende bøker, sier advokat Cato Schiøtz, som råder Karl Ove Knausgårds slektninger til å droppe rettslige skritt.

Av Olav Østrem

kultur@klassekampen.no

TORSDAG 24. SEPTEMBER, 2009

AAGE STORM BORCHGREVINK
EN NORSK TRAGEDIE
ANDERS REHRING BREIVIK

Utenfor personopplysningslovens virkeområde

Personvernet ivaretas av straffelovens bestemmelser om injurier og ærekrenkelse (usanne) og privatlivets fred (sanne og usanne) ... men hensynet til ytringsfrihet veier tungt